

Sygn. akt VIII U 628/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 lipca 2015 r.

prawo do emerytury

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 2015 r. w Gliwicach

sprawy R. S. (S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania R. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 4 marca 2015 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu R. S. prawo do emerytury od 1 lutego 2015 roku.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt. VIII U 628/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 marca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu R. S. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat. Powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach a jedynie 5 lat i 7 miesięcy takiej pracy. W decyzji wskazano, iż do pracy w warunkach szczególnych nie uwzględniono okresów zatrudnienia od 1 października 1971r. do 27 października 1975r. oraz od 14 października 1977r. do 31 marca 1980r. ponieważ zajmowane przez ubezpieczonego stanowisko elektromontera nie figuruje w Zarządzeniu Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988r.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania mu prawa do spornego świadczenia. Podniósł, iż w okresie od 1 września 1968r. do 31 października 1985r. pracował w K. Zakładach (...)

w K., w tym okresie od 1 października 1971r. do 31 marca 1980r. pracował na Wydziale Energetycznym. Zakład ten produkował i sprzedawał energię elektryczną a praca ubezpieczonego polegała na obsłudze, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, urządzeń służących do produkcji i przesyłu energii elektrycznej: turbin parowych, generatorów energii elektrycznej, pomp zasilających, kotłów parowych oraz tzw. rozdzielni, podstacji i stacji transformatorowych. Ubezpieczony wskazał, iż prace te są wymienione w wykazie A, Dział II Załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 5 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i (...) z dnia 9 maja 1983r. Nadto ubezpieczony wskazał, że w okresie od 1 czerwca 1987r. do dnia 30 czerwca 1989r. pracował w (...) Fabryce (...) w T., gdzie pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na Wydziale Kotłowni, gdzie były zainstalowane 3 kotły węglowe i wykonywał prace przy utrzymaniu tych urządzeń w ruchu jako elektromonter brygadzista palaczy kotłowni, co również jest pracą wykonywaną w warunkach szczególnych. Dodatkowo ubezpieczony powołał się na treść decyzji ZUS z dnia 17 czerwca 2011r., w której do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach zaliczono mu 14 lat i 1 miesiąc.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. ZUS wskazał nadto, iż w okresie od 28 października 1975r. do 13 października 1977r. ubezpieczony pełnił służbę wojskową.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił:

Ubezpieczony R. S. urodził się (...) Wiek 60 lat osiągnął (...)

Ubezpieczony od 12 kwietnia 2013r. jest uprawniony do świadczenia przedemerytalnego.

Decyzjami z dnia 17 czerwca 2011r. oraz z dnia 4 grudnia 2013r. ZUS odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, z uwagi na brak wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych.

Ubezpieczony nie odwoływał się od powyższych decyzji.

W dniu 20 lutego 2015r. ubezpieczony złożył kolejny wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Zaskarżoną decyzją z dnia 4 marca 2015r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu R. S. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat, z uwagi na brak wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych.

ZUS ustalił, iż ubezpieczony na dzień 31 grudnia 1999r. posiada 30 lat i 3 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu 5 lat i 7 miesięcy takiej pracy.

Do pracy w warunkach szczególnych ZUS nie uwzględnił ubezpieczonemu okresów zatrudnienia w K. Zakładach (...) w K. w okresie od 1 października 1971r. do 31 marca 1980r., w tym okresie odbywania zasadniczej służby wojskowej od 28 października 1975r. do 13 października 1977r. z uwagi na fakt, iż zajmowane przez ubezpieczonego stanowisko elektromontera nie figuruje w Zarządzeniu Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988r. Wykaz A, dział XI, poz. 15 pkt 1.

Nadto do pracy w warunkach szczególnych ZUS nie uwzględnił ubezpieczonemu okresu zatrudnienia w (...) Fabryce (...) w T. od 1 czerwca 1987r. do dnia 30 czerwca 1989r. z uwagi na brak świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił, iż R. S. w okresie od 1 września 1968r. do 31 października 1985r. pracował w K. Zakładach (...) w K. na stanowiskach elektromonter, a od 1 kwietnia 1980r. jako starszy mistrz elektryk na Wydziale Energetycznym.

W świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych z 15 października 1992r. pracodawca potwierdził, iż ubezpieczony pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresach:

- od 1 października 1971r. do 31 marca 1980r. na stanowisku elektromonter,

- od 1 kwietnia 1980r. do 31 października 1985r. na stanowisku mistrza zmianowego wydziału energetycznego

wymienionych odpowiednio w Wykazie A, Dział XI, poz. 15 pkt 1 oraz w Wykazie A, Dział XIV, poz. 24 pkt 1 stanowiącym załącznik do Zarządzenia Ministra Leśnictwa i (...) z 7 lipca 1987r.

Okres zatrudnienia od 1 kwietnia 1980r. do 31 października 1985r. na stanowisku mistrza wydziału energetycznego został uwzględniony przez ZUS do pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił, iż R. S. w okresie od 1 września 1968r. do 31 października 1985r. pracował w K. Zakładach (...) w K.. Ubezpieczony ukończył szkołę przyzakładową K. Zakładów (...) i miał umowę o naukę zawodu a następnie podjął pracę w tym zakładzie. W spornym okresie K. Zakłady (...) zatrudniały ok. 3 tys. pracowników.

W okresie od 1 października 1971r. do 27 października 1975r. oraz od 14 października 1977r. do 31 marca 1980r. ubezpieczony pracował na Wydziale Energetycznym. Wydział zajmował się wytwarzaniem pary i prądu elektrycznego oraz przesyłaniem go przez stacje transformatorowe i wysokiego napięcia. Wydział zaopatrywał w parę wydział celulozy, papierni i turbozespołów. Zakład był zasilany w 50% z własnej energii, a w 50% z zewnątrz - z sieci energetyki zawodowej.

Ubezpieczony pracował w podlegającym Wydziałowi Energetycznemu Wydziale Kotłowni. W kotłowni wytwarzano parę w kotłach parowych. Ta para napędzała turbiny, które z kolei zasilają generator, czyli był produkowany prąd, którego używano do produkcji a także sprzedawany. Znajdowały się tam kotły, turbiny, kocioł, stacje transformatorowe. Zakład pracował cały czas: także w soboty, niedziele, zimą, latem - w ruchu ciągłym. W czasie wykonywania remontu jednego kotła lub turbiny inne kotły i turbiny pracowały.

Praca odwołującego była związana z utrzymaniem w ruchu urządzeń wytwarzających i przesyłających energię cieplną i elektryczną: kotłów, turbin, generatora, urządzeń elektrycznych wysokiego napięcia na terenie zakładu. Zajmował się remontami tych urządzeń i ich konserwacją. Wykonywał pracę przy urządzeniach wysokiego napięcia, przy przełączaniu urządzeń, usuwaniu awarii wyłączników wysokiego napięcia. Jako elektromonter zajmował się wszystkimi pracami elektrycznymi potrzebnymi w tym wydziale. Pracował głównie przy napięciu 6000 Volt oraz przy podstacji, gdzie było 30 000 Volt.

Takie obowiązki ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Była to praca wykonywana w wysokiej temperaturze do 50 stopni C przy turbinie, w huku i zapyleniu.

Jako starszy mistrz wykonywał tę samą pracę polegającą na utrzymaniu w ruchu kotłowni. Ubezpieczony jako mistrz zarówno wykonywał pracę fizyczną jak i dodatkowo zarządzał ludźmi.

Ubezpieczony posiada uprawnienia (zaświadczenie kwalifikacyjne) w zakresie eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych bez ograniczenia napięcia, w zakresie prac pomiarowo kontrolnych - pomiarów ochronnych; uprawniające do prowadzenia eksploatacji na stanowisku eksploatacji urządzeń i instalacji elektroenergetycznych i w zakresie dozoru nad eksploatacją urządzeń elektroenergetycznych, posiada również uprawnienia spawalnicze.

Sąd ustalił nadto, że w czasie zatrudnienia w K. Zakładach (...) w K. ubezpieczony w okresie od 28 października 1975r. do 13 października 1977r. odbył zasadniczą służbę wojskową. Po odbyciu służby wojskowej w terminie do 30 dni ponownie podjął pracę w tym zakładzie, na tym samym stanowisku pracy elektromontera.

Taki charakter pracy ubezpieczonego w K. Zakładach (...) potwierdzają świadkowie. Świadek J. G. (1) – pracował w latach 1963 – 1984, zajmował się wraz z ubezpieczonym utrzymaniem w ruchu i remontami urządzeń energetycznych, pobiera emeryturę. Świadek A. G. - pracował w latach 1962-1996, jako mistrz wydziału elektrycznego, pracował razem z ubezpieczonym. Świadek T. P. – pracował przez 42 lata do 1990r. pracował w warsztacie elektrycznym jako elektromonter przy urządzeniach wysokiego napięcia, nadto był społecznym zakładowym inspektorem pracy. Również

świadek M. C. przed zatrudnieniem w zakładach (...) pracował w latach 1983-1987 w K. Zakładach (...) jako palacz i współpracował z ubezpieczonym.

Sąd ustalił, iż R. S. w okresie od 1 czerwca 1987r. do 30 czerwca 1989r. był zatrudniony w (...) Fabryce (...) w T. na stanowiskach elektromonter, elektromonter-brygadzysta.

Pracodawca nie wystawił ubezpieczonemu świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych za powyższy okres.

Sąd ustalił, iż w okresie zatrudnienia w (...) Fabryce (...) od 1 czerwca 1987r. do dnia 30 czerwca 1989r. ubezpieczony pracował w kotłowni. Kotłownia zapewniała zakładowi ogrzewanie i ciepłą wodę. W kotłowni znajdowały się 3 kotły mialowe pod ciśnieniem 5 atmosfer. Były to kotły do ogrzewania oraz do ciepłej wody. Dwa kotły pracowały zimą a latem jeden. Wówczas ubezpieczony remontował kotły. Ubezpieczony przy remontach kotłów był spawaczem autogenicznym. Ubezpieczony remontował i obsługiwał sprężarki. W razie potrzeby ubezpieczony był zatrudniany dodatkowo przy kompresorach tj. sprężarkach powietrznych o dużym huku. Zadaniem ubezpieczonego było utrzymanie ruchu pod względem elektrycznym w kotłowni. Pracował przy naprawach silników elektrycznych napędzających przekładnie, które uruchamiała ruszty w kotłach, szafach sterowniczych, zajmował się oświetleniem w kotłowni. Usuwał awarie w kotłowni. Zakład - w tym kotłownia pracowały w ruchu ciągłym, również w soboty i niedziele.

Jeśli nie było pracy na utrzymaniu ruchu, ubezpieczony był pomocnikiem palacza przy ruchomym ruszcie przy dużym zapyleniu. Do jego zadań należało nawęglanie, odzūżlanie, remonty kotłów, zapewnienie działań kompresorów i kotłów ze strony elektrycznej. Natomiast praca palacza polegała na obsługiwaniu parametrów.

Ubezpieczony pracował w brygadzie składającej się z brygadzysty, palacza, pomocnika palacza i ślusarza remontowego na kotłowni. Kiedy był brygadzystą, wydawał polecenia pod nieobecność majstra i pracował razem z brygadą.

Ubezpieczony pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na utrzymaniu ruchu albo jako pomocnik palacza. Wszystkie te czynności odbywały się w dużym zapyleniu, hałasie, w wysokiej temperaturze. Pracownicy kotłowni dostawali dodatki za pracę w szkodliwych warunkach oraz mleko.

W okresie zatrudnienia w (...) wraz z ubezpieczonym pracowali świadkowie M. C. – pracował jako palacz kotłowni oraz M. M. – pracował w latach 1968 – 1990 i w okresie spornym był przełożonym ubezpieczonego, wydawał mu polecenia.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony legitymuje na dzień 1 stycznia 1999r. okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 30 lat i 3 dni. Bezsporne było, że ubezpieczony ukończył 60 lat życia i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w K. Zakładach (...) oraz w Fabryce (...) SA, zaświadczenia uprawniającego do obsługi dźwignic kat. I-W, I-S; zaświadczeń kwalifikacyjnych w zakresie eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych bez ograniczenia napięcia; w zakresie prac pomiarowo kontrolnych - pomiarów ochronnych; uprawniających do prowadzenia eksploatacji na stanowisku eksploatacji urządzeń i instalacji elektroenergetycznych oraz w zakresie dozoru nad eksploatacją urządzeń elektroenergetycznych, książki spawacza (k25-30), zeznań świadków: M. C. (nagranie z rozprawy z dnia 31 lipca 2015r. min. 19.20 i n. k.37), J. G. (2) (nagranie z rozprawy z dnia 31 lipca 2015r. min. 37.36 i n. k.37), A. G. (nagranie z rozprawy z dnia 31 lipca 2015r. min. 50.52 i n. k.37), M. M. (nagranie z rozprawy z dnia 31 lipca 2015r. min. 01.01.04 i n. k.37) i T. P. (nagranie z rozprawy z dnia 31 lipca 2015r. min. 01.11.18 i n. k.37) oraz przesłuchania ubezpieczonego (nagranie z rozprawy z dnia 31 lipca 2015r. min. 01.20.18 i n. k.37).

Odnośnie rodzaju pracy wykonywanej przez ubezpieczonego Sąd dał wiarę jego twierdzeniom, które zostały potwierdzone przez zeznania świadków. Świadczyli razem z ubezpieczonym w spornych okresach,

posiadają zatem wiedzę na temat miejsca i charakteru pracy wykonywanej przez odwołującego w spornych okresach. Zeznania świadków są spójne, wzajemnie się pokrywają i uzupełniają, nadto korelują z wyjaśnieniami ubezpieczonego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2015r., poz. 748) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art. 184 ust. 2 ustawy – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013r. tj. w dacie złożenia wniosku oraz wydania zaskarżonej decyzji – emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie tego przepisu, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 – letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy uwzględnił mu jedynie 5 lat i 7 miesięcy takiej pracy.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym 15 – letnim okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem do takiej pracy należało zaliczyć mu sporne okresy zatrudnienia w K. Zakładach (...) w K. od 1 października 1971r. do 31 marca 1980r., w tym okres zasadniczej służby wojskowej od 28 października 1975r. do 13 października 1977r. oraz okres zatrudnienia w (...) Fabryce (...) w T. od 1 czerwca 1987r. do 30 czerwca 1989r.

Z materiału dowodowego wynika, że w czasie pracy w K. Zakładach (...) ubezpieczony w okresie od 1 października 1971r. do 27 października 1975r. oraz od 14 października 1977r. do 31 marca 1980r. pracował na Wydziale

Energetycznym tego zakładu, zajmującym się wytwarzaniem pary i prądu elektrycznego oraz przesyłaniem go przez stacje transformatorowe i wysokiego napięcia. Ubezpieczony pracował w kotłowni, gdzie wytwarzano parę w kotłach parowych, napędzającą turbiny zasilające generator w celu wytwarzania prądu. W kotłowni znajdowały się kotły, turbiny, kocioł, stacje transformatorowe.

Praca odwołującego była związana z utrzymaniem w ruchu urządzeń wytwarzających i przesyłających energię ciepłą i elektryczną. Ubezpieczony zajmował się remontami tych urządzeń i ich konserwacją. Wykonywał pracę przy urządzeniach wysokiego napięcia. Jako elektromonter zajmował się wszystkimi pracami elektrycznymi potrzebnymi w tym wydziale.

Zakład pracował w ruchu ciągłym, a praca ubezpieczonego była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, w wysokiej temperaturze do 50 stopni C przy turbinie, w huku i zapyleniu.

Taką samą pracę, polegającą na utrzymaniu w ruchu kotłowni, wykonywał jako mistrz wydziału energetycznego w okresie od 1 kwietnia 1980r. do 31 października 1985r., z tym że wówczas dodatkowo zarządzał ludźmi. Ten okres został mu uwzględniony przez ZUS do pracy w warunkach szczególnych.

Z kolei w okresie zatrudnienia w (...) Fabryce (...) od 1 czerwca 1987r. do dnia 30 czerwca 1989r. ubezpieczony również pracował w kotłowni, która zapewniała zakładowi ogrzewanie i ciepłą wodę. W kotłowni znajdowały się 3 kotły miałowe do ogrzewania oraz do ciepłej wody. Zadaniem ubezpieczonego było utrzymanie ruchu pod względem elektrycznym w kotłowni. Pracował przy naprawach silników elektrycznych napędzających przekładnie, która uruchamiała ruszty w kotłach, przy szafach sterowniczych. Zajmował się usuwaniem awarii w kotłowni. Ubezpieczony remontował kotły w okresie kiedy nie pracowały (dwa kotły pracowały zimą a latem jeden), przy remontach kotłów był spawaczem autogenicznym, remontował i obsługiwał sprężarki.

Natomiast jeżeli nie było pracy na utrzymaniu ruchu, ubezpieczony był pomocnikiem palacza przy ruchomym ruszcie przy dużym zapyleniu. Do jego zadań należało nawęglanie, odzūżlanie, remonty kotłów, zapewnienie działań kompresorów i kotłów ze strony elektrycznej.

Ubezpieczony pracował w brygadzie składającej się z brygadzisty, palacza, pomocnika palacza i ślusarza remontowego na kotłowni. W okresie kiedy był brygadzystą, pracował razem z brygadą a dodatkowo wydawał polecenia pod nieobecność majstra.

Wszystkie powyższe prace były wykonywane w dużym zapyleniu, hałasie, w wysokiej temperaturze. Taką pracę ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wykonywane przez ubezpieczonego prace są to prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych, wymienione pod poz. 1 Działu II, Wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.), zawierającego wykaz prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Z kolei pod poz. 1 Działu XIV, Wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. wymienione są prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego.

Bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, że pracodawca (...) Fabryka (...) nie potwierdził ubezpieczonemu wykonywania pracy w szczególnych warunkach w świadectwie pracy w szczególnych warunkach. Fakt wykonywania takiej pracy został bowiem wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń

lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków potwierdzającym taki charakter jego pracy, uznając te dowody za spójne logiczne i wzajemnie się uzupełniające.

W ocenie Sądu orzekającego, do pracy w warunkach szczególnych należało zaliczyć również ubezpieczonemu okres odbywania zasadniczej służby wojskowej od 28 października 1975r. do 13 października 1977r. odbytej w czasie zatrudnienia w K. Zakładach (...).

Sąd zwraca uwagę, iż odbywanie zasadniczej służby wojskowej regulowane było przez ustawę z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 827).

Zgodnie z treścią art. 108 ust. 1 tej ustawy obowiązującego w okresie od 29 listopada 1967r. do 31 grudnia 1974r. (w brzmieniu pierwotnym) i po zmianie od 1 stycznia 1975r.(w brzmieniu do 5 sierpnia 1979r.) – a zatem w okresie odbywania zasadniczej służby wojskowej przez odwołującego – okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zalicza się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, pracownikom, którzy po odbyciu tej służby podjęli zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym byli zatrudnieni przed powołaniem do służby, albo w tej samej gałęzi pracy.

Na podstawie art. 108 ust. 4 w/w ustawy wydane zostało Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz. U. Nr 44, poz. 318). Rozporządzenie to obowiązywało do 31 sierpnia 1979r. Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia żołnierzowi, który podjął zatrudnienie stosownie do zasad określonych w § 2-4 (tj. w terminie 30 dni od dnia zwolnienia ze służby wojskowej zgłosił powrót do zakładu pracy), wlicza się czas odbywania służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął zatrudnienie, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym zakładzie oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie.

Treść powyższych przepisów wskazuje, że skoro czas odbywania służby wojskowej w warunkach określonych w tych przepisach, wlicza się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie, to okres ten należy zaliczyć do pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.). Do odbywania zasadniczej służby wojskowej należy bowiem stosować przepisy w brzmieniu obowiązującym w okresie jej odbywania.

Takie stanowisko potwierdza Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z dnia 9 marca 2010r. I UK 333/09 (LEX 585739) oraz w wyroku z 25 lutego 2010 r. II UK 219/09 (LEX nr 590248), a także uchwała Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 16 października 2013r. sygn. II UZP 6/13 (OSNP 2014/3/42). Przychylił się do tego stanowiska Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z 2 kwietnia 2015 roku, III AUa 2325/14, zaś Sąd orzekający prezentowane stanowisko w pełni podziela.

Ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową w okresie zatrudnienia w K. Zakładach (...) w K., gdzie wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Po zwolnieniu ze służby, do pracy u tego samego pracodawcy powrócił w terminie 30 dni od zakończenia odbywania służby.

A zatem okres zasadniczej służby wojskowej należy odwołującemu zaliczyć do pracy w warunkach szczególnych.

Mając powyższe na uwadze, po doliczeniu do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresów spornych należało uznać, że R. S. legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 – letnim okresem pracy w warunkach szczególnych.

Kwestia posiadania przez ubezpieczonego ponad 25 – letniego okresu składkowego i nieskładkowego nie była przedmiotem sporu. Nie było także sporne, iż odwołujący nie jest członkiem OFE i ukończył wymagany wiek 60 lat.

W konsekwencji Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od dnia 1 lutego 2015r. tj. od miesiąca złożenia wniosku.

(-) SSO Patrycja Bogacińska – Piątek